

Pol Mon Kolosii Wumb Połpu Kindim

Pol Mon Połpu Kolosii Wumb Ngum

¹ Na Pol Gos eim nge noman ełe, na to tonu kind mundang kin, Krais Jiisas nge ek se andilim wu, Timosii sinim enginjpin.

² Mon ei połpuł kin, Gos nge wumb Kolosii konu owundu ełe mułmun ei ngonmbuł. Sinim enginjpin en enim Krais kin pii gii nik mołmun. Pe Gos sinim Erinjpin eim enim noman ka ngopu kin, nga noman emin ngołum.

Prei Ełmbił Kunum Ei Ek Ka Nipił Gos Ngołmbuł

³ Sił prei enmbił kunum ei, ek ka nipił, enim kin Erinjpin Gos nge sinim Owundu Jiisas Krais ngonmbuł.

⁴ Nimbil erang sin piinjpin ei, enim Krais Jiisas kin pii gii nik kin, nga enim Gos wumb tiłap ełe pei noman ngonmun.

⁵ Kunum ełe, ek keimi Gos ek ka kumna opu, enim kin orum. Wang kin, enim piik ei, epi ka enim simin ni piik mulk, epi ei ngurum. Kaplı enim pii gii kin, noman ngonmun oł, enim simin ni piik mulnjung epi ei, tonu pel ełe pałim ei, enim singii nge tonu epin konu ełe sałim.

⁶ Gos ek ka ei, epi ka nipi, tu wang nge pupu kin, mei ełe wumb konu ełe orung orung pei punum. Pamb kin, yi mił, enim kin kunum kumna ek ka

piinjing ei, Gos enim kin noman ka ngum ei, enim ok piinjing ei, keimi pim.

⁷ Enim ek ka ei, Epapras kin, piik kan sinjing ei, sin noman ka eim kin ngamin kin, sin kongun ende wu, eim sin kin kongun ermin mił, Krais kin kongun dinga ka erpi kin, kunum kunum ngonum.

⁸ Epapras eim sił kin ek yi nipi ngum. Ngum ei, enim noman kulnjung ei, Gos Gui Ka enim ngum.

⁹ Puł ełe nge, sił kunum kunum enim kin prei enjpił ei, enim mułmun pa ninjing kunum ei, sił Gos kin kii sinjpił ei, eim noman ełe erngii oł ei, paki tang piingii. Nga Gos Gui Ka enim kin epi kanim kanim ngum.

¹⁰ Nga enim pek kin, mulk pungii ei, Owundu eim noman pimba mił erangin kin, Gos eim kunum kunum ka piimba. Enim kongun kanim kanim ka wii erangin kin, mong oł kun ka wii tumba. Nga enim kaplı oł kun ka ei, Gos kin piyangin kin, enim noman ełe piki top mułmba.

¹¹ Enim kaplı ei, Gos nge noman dinga ka wii kaplı er dinga kindmba ei, kaplı paki tang kin, enim epi kanim kanim tonu ombo ei, enim dinga puk kin, kui erik mułngii.

¹² Nga enim ka piik, ek ka nik kin, Erinjpin Gos ngungii ei, eim enim to tonu kindim ei, kaplı enim eim epi singii pa nim, epi ei singii. Enim kaplı singii ei, Gos eim kin pii gii ninjing wu amb ei, sinim tiłang enim konu ełe mołmun.

¹³ Gos eim sinim emii owundu pim konu ełe oł kis erpin mulnjpun ei, eim sipi orung tu wum. Nga eim sinim eim kingam Jiisas Gos eim noman ngołum kangi ei, tep er mołułum konu ełe tuk

kindim.

¹⁴ Gos kingam eim sinim se orung sim. Nga sinim oł kis si kindpi, kil ngang kin, sinim kun ka wii mołmun.

Krais Eim Nge Oł Nin Eim Nge Kongun

¹⁵ Sinim Gos eim kinanmin; ba Jiisas kaninmin ei, eim Gos mił ku mołum. Krais eim Gos kingam kumna ei, kumb ok mendpił multum. Mułang kin, eim epi kanim kanim endi sineririm.

¹⁶ Gos eim epi kanim kanim pei eririm ei, Jiisas kin ouni molkuł eririm. Nga tonu epin konu ełe, nin mani mei ełe epi pei eririm ei, epi kanim kanim kanmin epi nin, kinanmin epi nin, ei pei eririm. Gui mił noman dinga pałim sinim kinamin wumb ni, nga owundu wumb ni, nga tep enmin noman dinga pałim wumb ni, nga konu orung orung mei ni epi pei Gos eim neng kin, Krais eririm ei, eim nge epi eririm.

¹⁷ Epi kanim kanim endi er sineririm kunum ei, Jiisas eim ok multum. Epi kanim kanim Krais eim dambiltpi se ende kindnim ei, eim dinga ełe, epi kanim kanim ombu erang kin, tonu onjung.

¹⁸ Jiisas eim Gos nge pii gii wumb tep er mułang kin, kongun kun enmin. Gos nge pii gii wumb ei, eim nge wumb tiłap ei, men tołmun ngii mił mołmun. Gos nge pii gii wumb noman konj ei, eim pułe mołum. Wumb Jiisas kumna kui tok pendnjing konu ełe si kindpi kin, nga angpi tonu opu, konj mułum. Ei nge eim mołpu kumb ełe kindpi kin, wu num mołpu kin, epi kanim kanim ombu ngopu tep ełim.

19 Ei nge, Gos eim noman elege, epi kanim kanim pei kun mendpił, Jiisas kin erim. Ei yi mił ku, Gos eim oł ei nge, Jiisas kin kindang, piki to mołum.

20 Jiisas elege nge, Gos eim mei wumb orung orung pei ni, tonu epin epi kanim kanim pei ni, eim kin sipi, orung simbii ni piim. Ei nimbil erang, eim ond peri elege to kundnjung. Jiisas ond peri kułum ei, Gos eim noman emin peng elege, ya mani mei elege wumb ni, nga tonu epin elege wumb ni pei kanim kanim eim kin sipi orung eim kin simba erim.

21 Ok kunum endi, enim Gos mołum konu elege, enim eim kin turii enj mulnjung. Mułangin kin, enim noman tukrung elege, eim kin opu orung erik mulnjung. Nimbil erang enim noman kis to piik, er mulnjung.

22 Ba pe Jiisas eim ngenj ei ond peri elege kułum ei, Gos eim enim kin erpi sipi kin, eim kin orung seng kin, eim kand nołum wumb mulnjung. Yi er pendpi kin, ek kend ende enim kin pinerang elege, eim mołum konu elege, enim kun tuk simba.

23 Enim kapli pii gii ambił gii nik, dinga erik mułngii! Mon peng kin, enim pii gii ninjing elege, kapli nga noman epi to piinerngii mon! Nga enim kumna kin ek ka piik, pii gii ninjing, pii gii ei, kapli wakin tunerngii mon! Ek ka ei nge, na Pol kongun wu mołup kin, ek ka ei, wumb mei orung orung konu pei ni tor pum.

Gos Eim Pol Kindang Pupu Kolosii Wumb Tiłap Paki Tum

24 Pe na Pol, na ka piip kin, ngenj kumbii ei, enim kin sip kin ngond ei, na kapli Krais eim, sinim peng embił mił mołum. Sinim pii gii

wumb ei, eim ngenj simb angil pei kułpun ngopun mołmun. Krais eim ngenj kumbii sim ei, poru ninerim ełe, na paki top erip kin, poru nimbii nip end ei, eim nge pii gii wumb ełe, na oł yi mił end.

25 Gos eim na kin kongun ngum ei, enim nge paki tumbii kongun ei, Gos ek ka mong keimi ei pei ni tor kindil.

26 Ek ka ei, kumb ok wumb mulk kunum ei, koi er pirim. Ba akip eim nge wumb tiłap ningil ełe peni ełe opu, poru ninim.

27 Gos ek pii gii ninenjing wu amb enim andan topu ngang kin enim kapli piingii. Piik kin, ek koi er pim ek ei, ka wii mendpił pim konu ełe ba ni, tiłang owundu mendpił ni, eim nge wumb tiłap paki tang kin, piingii ei, eim embe tonu ba. Pang kin, ek koi er pim ek ei yi mił; Krais enim kin tep to tuk mołum ei, enim kapli eim kin kui er mułangin kin, kapli enim embe ambił tonu sipi ngumba. Nga Gos nge tiłang epi ka wii pei ei, enim Krais kin yi ku singii.

28 Kapli sin Krais nge ek ka ni tor kindpin andan topun kin, enim wumb pei ngonmun ei, sin noman dinga kanim kanim nipin kin, andan to ngonmun. Ngopun yi erpin kin, Gos eim mołum konu ełe, wumb endeim endeim tu wunmun. Tu wangin kin, Krais kin dambiltpi se ende molk kin, dinga kindngii.

29 Yi mił, na kongun dinga wii end ei, Krais eim noman dinga kis na ngonum ei, tuk na kin kongun enim.

2

Enim Kapli Pii Gii Dinga Nik, Ek Kend Buł Ngok,

Jiisas Kin Ekii Singii

¹ Pe na enim kanip ek nimbii nind ei, na kongun dinga erip kin, enim kin ngunj. Nga Leiyorisiya konu elege mołmun wumb kin, nga wumb epi pei na kin kanik, piik enenjing wumb ombu, yi ku nip ngond.

² Na yi eramb kin, en enim noman tuk kapli dinga peng mułngii. Nga en enim wumb endi ongii ei, noman ngok yi erngii. Na yi piind ei, enim noman ka peng elege, kapli enim pii gii er dinga kindmba. Na noman yi pałim ei, enim kapli Gos ek koi er pałim ek ei, pułe piingii ei, Krais eim, ek ei koi er pałim ek ei nge, pułe eim.

³ Ku kon elege piki topu mołum ei, yi mił ku. Gos nge noman kanim kanim ka wii pałim ni, eim noman elege ek keimi kun ka pałim ni, noman koi er pałim ei, Krais eim kin piki to mołum.

⁴ Na enim kanip nind ei, wu endi enim ek ka ka nipi kin, noman to ak tumbii ni ermba ei, kapli enermba. Yi peng kin, na ek ei nind.

⁵ Na enim kin tep to mulał; ba na noman tuk enim kin moł. Nanim enim kin ka piip kin, enim kanip moł ei, enim kongun kun erik, noman ende sek molk kin, nga Krais kin, pii gii nik dinga kindinmin.

Sinim Kapli Krais Kin Tep To Mołpun, Noman Konj Simin.

⁶ Enim Krais Jiisas Owundu pii gii nik kin, enim noman tuk elege sinjing. Yi mił ku, nga enim eim kin dambiltik se ende puk mułngii.

⁷ Enim Krais kin dambiltik se ende puk kin, dinga puk angik mułngii! Mułngii ei yi mił, ond

dumbuł połpu, mer mani mei ełe pupu kin, dinga angiłim. Enim kaplı ek ka ei, sin enim kin andan to nipin kin, ngnunjpun ei mił, enim pii gii dinga nge sik mułngii! Nga kunum kunum enim ek ka nik kin, Gos ngungii.

⁸ Enim kanik kun erik mułngii! Mon peng kin, wu endi ek kend topu ek nipi kin, mei wumb ek nipi enim ngumba. Eim ek keimi nipi enim ngunermba mon! Wu yi nge, ei ek ok kupenjing niłmin oł ei, yi nik kin, nga pii gii ninanmin wumb en enim noman ełe piik ełmin oł ei, ek yi mił ningii ku. En enim nga Krais kin ek ka nik tor kindnałmin.

⁹ Enim piinmin; epi kanim kanim oł kun ka ni, noman konj ei, Gos eim nge oł kun ka wii ei, Krais eim ngenj ełe mołpu kin, piki tonum.

¹⁰ Eim mołpu kin, Gos eim wu num kumb ełe kindpi kin, lo ek kanim kanim pei kin, noman dinga kanim kanim pei, nga eim endeim mendpił. Nga enim Gos kindpin kin, wu Krais kin dambiltik se ende pu moltk kin, eim nge noman konj kunum kunum epi keimi epi ei sinjing.

¹¹ Enim Krais kin dambiltik se ende puk kin, nga enim oł keimi erik kin, ngenj kopisiłmin ei Gos wumb mołmun nik kin, oł yi ełmin. Krais oł erim ełe, sinim ok enjpin oł kis ngenj ełe, epi dinga si kindpin kin, poru ninjpin. Krais nge oł ei, oł keimi.

¹² Noł pinjing kunum ełe, Krais kin dambiltik ok, se ende puk mulnjung. Nga enim noł mandring punjung ei, enim eim kin kui mił tunjung. Nga enim tonu onjung ei, enim Gos nge noman dinga enim Krais kin pii gii ningii. Nik kin, ei

eim Jiisas tukpu elege, er konj kindim. Nga noł pinjing elege, Gos eim enim Jiisas kin, er se konj ende kindim.

¹³ Enim ok kunum endi, kułii wumb mił mulnjung. Nimbił erang enim oł kis kanim kanim enjing. Erangin kin, enim Jura wumb mon; ba wumb tiłap eipi molk kin, lo endi pinalim. Ba Gos pe enim erpi sipi kin, Jiisas kin ende kindpi kin, nga si konj sim. Gos eim sinim oł kis kil ngopu, si kindim.

¹⁴ Lo ek kanim kanim mon elege mulum ei, sinim to mani kindmba erim ei, Gos eim si kindim. Ek ei yi nirim, "Sinim wumb kis mulnjpun; ba Gos lo ek ei, to pułpeł topu kin, Jiisas sipi ond peri elege nil topu, poru nim."

¹⁵ Mei wu num dinga kin, nga emii peng dinga mulnjung dinga ei, Gos Krais kin eim sipi, si kindim. Eim dinga wu num ei, mei wumb pei andan topu kin, ond peri elege, Gos wu ombu topu, kambiipi mani kindim. Kindpi kin, ei wumb pei ningił elege, wu ombu en enim, epi wii mił mołmun.

¹⁶ Yi mił, wu endi nga ek wii nipi kin, enim kin lo ek ekii sik kin, kuni nin noł nungii elege; nga kunum owundu tonu ombo kunum; nga oi konj tonu ombo kunum kuni bii nungii; nga kor kunum piik erngii ek ei, piinerngii mon.

¹⁷ Lo ek ombu min, men mendpił ekii se ombo epi andan tonum; ba Krais eim Owundu mendpił mołum.

¹⁸ Enim wumb eipi kin kos erngii. Nga oł endi kun punermba ei, nemin er kun erngii pa ninerngii mon. Nimbił erang si sinim or kumb mił epi kenjpin elege, ermin nik enmin. Nga enim

sin si mani kindamin kin, enjel kin men tok kin, er ngumun nik erngii. En enim oł ei nge piik kin, enim bong ninanmin ni piik kin, enim kin andan tonmun. Nga en enim oł yi enmin; wumb ei en enim bong ninmin. Nimbil erang en enim noman tuk elege, oł kis ermin ni piik enmin oł ei nge, mei wumb noman piilmin oł ei nge piinmin.

¹⁹ Wumb yi nge, Krais wumb tiłap mon. Krais ei sinim peng embił mił mołum ei, sinim pii gii wumb ei eim ngenj simb angił pei kułpun ngopun kin, mołmun. Sinim dambiltpin se ende pu mołmun ei, eim ngenj simb angił pei dambiltpin ngenj ende pupun mołmun. Sinim ngenj dinga sinim ei, Gos eim dinga elege opu, ba ni piinim mił punum.

Sinim Krais Kin Ende Koł Poru Ninjin

²⁰ Enim Krais kin tep to kolk poru ninjing. Nga mei wumb noman elege epi kis dinga pei wakin to si kindnjing. Nimbil erang enim wumb lo ei ekii sinmin.

²¹ Lo ek ombu yi ninim, “Nim angił epi elege embilnjii mon!” Nga epi ei, “Nim gupu elege tuk kindnenjii mon?” Nga epi ei, “Nim angił tuł epi elege ngunenjii mon!”

²² Epi ombu sik kongun erik kin, yi erangin kin, poru ninim. Sinim wu lo ek nimin ek ei, sinim piipin kin, ekii simin.

²³ En enim lo ek ei, epi ka ni piik kin, sin sinim men topun ek nipin kin, ekii sipin, tep ermin ni enmin. Nga ei, en enim ngenj elege, dinga kindpin kin, oł ei ermin, ni piik enmin. Nga sin sinim bong ninarpin elege, oł yi ermin nik enmin. Ba en

enim oł ei enmin ei, paki tunanim mon! Nimbil erang enim epi ok ełmin epi ei, piram enim kin tuk pałim. Nga en enim ngenj ełe, oł kis enmin oł ei nge, mani kindpin kin, si kindnanmin mon.

3

Gos Sinim Krais Kin Ouni Er Konj Sim

¹ Pe nga enim Krais kin ouni er si kindang kin, angik nga konj onjung. Ok kin, kaplı enim noman tuk ełe, tonu epin epi ka wii ei, piik er mułngii. Nimbil erang tonu epin konu ełe, Krais eim Gos angi ełe tundung mandi ełe, eim king mołum.

² Kunum kunum enim tonu epin konu epi ełe, noman to piingii! Enim ya mani mei ełe epi kaplı noman to piinerngii mon!

³ Nimbil erang enim ok nge oł kis ełmin oł ełe nge poru neng kin, kulnjung. Nga enim noman konj ei, pe Krais kin koi er pałim ei, Gos kin mandi pałim.

⁴ Krais eim sinim noman konj kunum kunum mołmun ei, pułwu mołum. Ekii se, eim konu peni ełe orung omba kunum ei, enim yi ku, eim kin ouni peni ełe, eim nge tiłang dinga owundu enim konu ełe ongii.

Sinim Noman Ok Nge Si Kindpin Wumb Konj Tonu O Mołmun

⁵ Yi mił, enim ya mani mei ełe oł kis oł ei, poru neng kin, to kundngii. To konduk kin, ei enim kin mołum ei, amb eipi kin ngundmun ni noman pałim ei nin, nga wumb en enim oł kis ermin ni piik noman ełe yi peng piinmin ei nin, nga oł kis ełe eramb nip noman yi pałim ei nin, nga kanik

nuwa sinmin ei nin, nga wumb en enim noman elege kan simin ni piik bun bun sinmin, ol yi nge, ei gos kend kin men tok er ngonmun.

⁶ Wumb ol yi elmin wumb ei kin, Gos kapli kumep kis to ngopu, orung kindmba. Nimbil erang wumb ei, Gos ek ekii sinenjing.

⁷ Okrii en enim, ol kis ombu nge erik, molk endik ol kis ei nge, enim tep erpi, se endrim. Se endang kin mulk, nga enim ol ei pei enjing.

⁸ Pe enim ol kis ei yi enjing ei, si kindngii ku. Ei yi mil, noman kis tonu onum; nga jikii pang piinim; nga wumb endi kin noman kis piik ngonmun; nga ek ninmin ei, wumb epi piik kis piik noman kis palim; nga ek kis penj mułum ei, ninmin yi enerngii mon!

⁹ Enim enjing kin, ek kend tunerngii. Enim ok, oknge enjing ol kis ei, mer noman tuk elege pałim ei, si tor kind, si kindnjing.

¹⁰ Pe enim wu konj mil, tonu ok poru nik kin, si kindnjing ei, Gos enim kin noman konj tuk elege wumb konj mil, ei erpi mundum. Nga kunum kunum Gos eim noman ka ngopu kin, Gos eim mil er kindang mołmun. Nga Gos Pułwu eim erang kin, wu ei tonu opu, wu konj mołpu, yi erang kin, Gos eim mołum mil, ei pii gii nik kin, pii poł tungii.

¹¹ Ol yi mil enjing ei, enim ninanmin mon! Enim Jura wumb mon; ba pe Jura wumb kin ende mołmun. Nga ngenj kopsisik elmin ei, Gos nge wumb ei kin, ei nge ninanmin ei pinałim. Nga wu endi ngenj kopisnarik elmin wumb ei nge ninamin ku. Nga wumb kombur am ei tonu ond pin elege mołmun wumb ni, wumb eipi ei wumb ombu en enim kung simbii mil kapli molk

andiłmin wumb ni, nga kongun wii er ngok kin ku sinałmin wumb ei nge, wumb wii mił molk kin, en enim noman ełe ermin ni piilmin oł ei elmin. Nga wu tał ende mołmbuł. Krais oł kanim kanim pei erang kin, opu ende mił pałlim. Nga Krais eim tuk wumb eipi eipi kin, pei mołpu si kindnim.

Sinim Wumb Noman Ngonmun Oł Ei Simin

¹² Pe nga Gos enim to tonu kindim mołmun. Nga enim eim nge wu amb mułangin kin, nga eim enim. kin noman kułpu ngonum. Yi mił, nga enim oł yi nge, ei sik kin, nga enim yi erngii. Enim wumb pei kaimb sik kin, wumb pei kin oł ka erngii. En enim noman ełe kaplı ambił mani kindik kin wumb kin oł dinga pałim mił, erangin mon! Nga enim kin oł ende erik ninjing kin, kan wiik tangin erngii.

¹³ Pe nga wu endi enim mołmun konu ełe mołpu kin, eim oł kun pinerim oł endi erang enim kin mong endi tonu omba. Enim angnan noł kaplı kin wii tangin kin, eim oł erim ei si kindmba. Gos Owundu enim oł ei si kindpi poru nim. Yi mił ku, enim wumb eipi oł kis enjing kin, oł ei si kind yi erngii! Nimbıl erang sinim nge Owundu eim sinim oł kis enjpin ei, si kindim. Si kindpi kin, ei mił ku sinim yi ermin!

¹⁴ Pe nga wumb noman koltmun oł ei erpi, tondrung pupu kin, oł kanim kanim pei ngonum. Nga oł ei, epi kanim kanim ombu, ambił sipi kin, se ende kindmin. Pe enim wumb noman kultmun oł ei nge singii.

¹⁵ Krais eim enim noman emin pii ngołum. Nga noman emin pii ei nge, enim noman ełe tep er

mołpu kin enim dinga ngumba. Gos eim enim to tonu kind mundum ei, ngenj ende mułmun ei, noman emin ngungii oł ei singii. Nga enim kunum kunum kaplı ek ka nik kin, Gos kin kunum kunum ngungii.

16 Krais ek keimi kaplı, enim kin keimi noman ełe tuk mułmba. Enim kaplı, wumb endeim endeim kin andan tok kin, er kun erik ngungii! Enim kaplı, noman ełe ek ka nik kin, Gos kin ngok kaplı Sam golang nik, men tok golang nik Gui Ka er dinga kindmba golang ei nik, yi erik kin, Gos kin noman ka piik ngungii.

17 Nga epi kanim kanim pei ek tangk kin, kongun erik erngii ei, enim kaplı Jiisas embe Owundu dinga ełe erngii. Nga eim embe ełe, kaplı enim ek ka nik Erinjpin Gos ngungii.

Wu Amb Tał Kangi Ambıl Kin Oł Ei

18 Enim amb, wenjing ek nimba ei, enim piik ekii singii! Sik kin, oł yi erngii ei, Gos kin pii gii ninjing wumb oł pałim mił erngii.

19 Enim wu, kaplı en enim embnjing noman ngungii! Nga enim kaplı yi erik embnjing noł kin, ek dinga nik kin, noman embin pimba oł ei, enerngii mon!

20 Enim kangił kaplı, ernjing menjing ek kanim kanim pei ningii ek ei, ekii singii. Gos Owundu oł yi enmin ei, noman ngonum.

21 Enim ernjing menjing kaplı, enim kingenjing noł ek dinga kunum kunum ei ngunernergii mon! Yi erangin kin, enim kingenjing noł oł kis ei si kindik kin, oł kun ka minj nik enerngii mon; ba kangił noman kis pimba.

Kongun Wu Kin Wu Owundu Mołmun Ek

²² Enim kongun wii elmin wumb enim kapli, wu num enim kin tep er mułmun kunum ei mendpił, kongun energii mon; ba enim tep energii kunum ei, enim kunum kunum kongun erngii ku. Nga enim kapli, Gos Owundu kin mund mong kulk kin, eim embe ambil tonu kindik kin, nga enim noman kongun erngii ełe, kun peng mułngii!

²³ Nga enim epi pei erngii ei, enim dingga kindik erngii. Erik kin, yi mił, enim kongun erik kin, ya mani mei ełe wumb kin mendpił mon; ba enim kongun erik kin, Gos Owundu kin ngonmun ku.

²⁴ Enim piinmin, ekii se Gos Owundu enim kongun ka yi enjing ełe, kumep to ngopu kin, orung kindmba. Eim epi ei nge singii nipi kin, to tonu kindpi sim sałim ei, eim nge wumb singii. Nimbił erang enim kapli Krais Owundu kin kongun er ngok mołmun.

²⁵ Nga wumb endi oł kun pinermba mił ermba ei, eim oł yi mił erim ei, eim kumep simba. Sinim kapli Gos kin ek ka ka nipin kin, yi erii ninermin mon.

4

¹ Enim wu num kongun wu tep enmin ei, enim kapli en enim kongun wumb kin, oł ka kun pałim mił erngii. Enim piinmin, enim nge Owundu tonu epin konu ełe wu num mołum.

Prei Dinga Erik, Nga Andłam Kun Andik Erngii

² Enim prei dinga kindik elmin oł ei, ambilk gii nik mułngii! Enim prei erngii ełe nge, enim kapli noman ka to piik kin, Gos kin ek ka nik ngungii.

³ Enim kapłi prei erik kin, Gos ngungii kunum ełe, sin kin prei erik ngungii ku. Gos eim kapłi sin paki topu kin, eim nge ek ka nipin kin, wumb ngumun konu endi andan tang nipin kin, ngumun ei, Krais ek koi er pałim ek ei, nipin ngumun. Pułe ełe nge, na kan ngii pał.

⁴ Enim kapłi prei erangin kin, na kapłi ek ei koi er pałim ek ei, nip erip kin, kun eramb kin, piingii ei mił, na kapłi ermbii.

⁵ Enim kapłi, oł kanim kanim torung ngenj wumb mułngii konu ełe oł kun ka pimba mił, erik endngii. Enim kongun erngii eni endi wii puneranglı eni endi simba kunum ei, kongun erik minj mułngii!

⁶ Enim ek ningii ek ei, singin erang kin, wumb piimin ku ni piinmin ek ei, wumb pei noman ngungii. Nga nim kapłi kii sik erngii mił, kun ka erkin kin, Gos ek ka ni orung kindkin, wumb pei ngunjii.

Pol Eim Tikikas Onisimas Kin Tep To Kindim

⁷ Wu Tikikas kapłi, enim kanpi nimba ei, na kongun pei enj mił nimba. Tikikas ei, sinim enginjpin keimi, nga eim Gos Owundu kongun wu ka kunum kunum elim wu ei, eim sinim kongun ende wu.

⁸ Na eim enim kin kindinj ei puł ełe, enim sin nimbił oł er mułmun ei, enim piıkl kun er mułngii! Yi erik kin, enim sin noman dinga ngopu kin, paki tumba ni piik er mułngii.

⁹ Na Onisimas Tikikas kin tep to kindind ei, Onisimas sinim enginjpin keimi. Nga eim enim

nge kongun ende wu; wu tał kaplı sin ya oł kanim kanim enjpin oł ei, enim kankił ni ngunguł.

Pol Eim Ek Ka Nipi Kolosii Wumb Ngum

10 Arisakas eim na kin kan ngii tep to pałmbił wu ei, eim ek ka nipi enim ngonum.

11 Nga wu Mak kin Banapas tał, eł ełip, angim angim; nga eł ełip erinjngił tał angim angim ku ei, eim ek ka nipi, enim ngonum. Nga eim enim kin opu, enim kin ‘Kaplı Oi!’ a nik, sik tuk singii ei, nanim ek enim kin ok, nip kindinj. Nga Jiisas eim embe ende Jasis niłmin ei yi ku, ek ka nipi enim ngonum. Wu tekliki kei mendpił, Jura wumb tiłap ełe mołmun wumb ei, pii gii ninjing wumb ei, na kin paki tok kin, Gos kongun wumb tep er mołum konu ełe, Gos wumb tep er mołum kongun ambił tonu sik kin, en enim kongun yi enjing. Erik kin, nanim noman dinga ngopu kin, paki owundu mendpił tonum ei, kaplı na mułmbii.

12 Epapras eim ek ka nipi enim ngonum ei, eim enim nge wumb ende, nga eim Krais Jiisas nge kongun wu. Kunum kunum eim prei dinga kind erpi, Gos ngang kin, kaplı enim paki tumba. Eim Gos kin prei er ngang kin, Gos kaplı noman pałim ei piik kin, Gos ek ekii sik, keimi ni piik er mułngii.

13 Na eim piip kanip, si kindip kin, na yi nip tor kindind. Eim kongun dinga erpi kin, enim paki topu kin, nga Leiyorisiya kin, Erapolis wumb kin, pei paki topu ngonum.

14 Luk sinim nge ond mong ngołum wu ka, eim kin wu Diimas wu tał, ek ka nikił, enim ngonmbuł.

15 Enim kapłi, na ek ka nip kindind ei, enim nik kin, na Gos kin pii gii ninjing ei, engnan noł Leiyorisiya konu owundu ełe mołmun ei ngungii. Nga nimba kin pii gii ninjing wumb pei, amb eim ngii ełe kułou tok men tok kin, kunum kunum erik enjing.

16 Pe nga mon ek ei, enim gerik poru ninjing kin, nga pipe ei, Leiyorisiya men to ngołmun ei, Gos tiłap ełe mołmun wumb ei ngungii. Ngangin kin, wumb ei gerngii ku. Nga kunum ełe, Leiyorisiya wumb enim mon piik kin ngungii ei, enim gerik piingii.

17 Pe enim Akipas kanik kin, yi mił ningii, “Owundu nim ngurum kongun ei, dinga ambił gii ni mułngii!”

18 Ok mon pułum ei, na kongun paki tołum wu pułum; ba akip na Pol, na nam pipe ei połup kin, enim ‘Ka mułeyo!’ ek ei nip enim ngond. Enim piyei! Nga enim na kin noman to piingii ei, na kan ngii ełe pep moł. Gos nge noman kaimb sim ei, enim kin pengli.

**Gos Nge Ek Ka Ei Sinim Kin Ngolum
The New Testament in the Nii Language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tok ples Nii long Niugini**

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nii

Dialect: Central Wahgi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

57529bce-9e23-5350-904d-243a1b359818